
ADVIES

Gemeentelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling van de Stad Brussel

Aanvrager	Stad Brussel
Aanvraag ontvangen op	21 december 2023
Aanvraag behandeld door	Commissie Ruimtelijke Ordening - Mobiliteit
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering op	18 januari 2024

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

Overeenkomstig artikel 31 van het BWRO « *kan elke gemeente van het Gewest een gemeentelijk ontwikkelingsplan vaststellen dat van toepassing is op haar volledig grondgebied* ». Dit plan « *kadert in de oriëntaties van het gewestelijk ontwikkelingsplan en de indicatieve bepalingen van de richtplannen van aanleg en vormt een globaal instrument voor de planning van de gemeentelijke ontwikkeling in het kader van de duurzame ontwikkeling* »¹.

De gemeentelijke plannen voor duurzame ontwikkeling moeten « *de algemene en sectorale doelstellingen bepalen evenals de ontwikkelingsprioriteiten, met inbegrip van die inzake ruimtelijke ordening, vereist door de economische, sociale, culturele behoeften en die inzake mobiliteit, toegankelijkheid en milieu* ». Zij moeten bovendien prioritaire interventiegebieden bepalen en de middelen die moeten worden aangewend om de vastgelegde doelstellingen en prioriteiten te verwezenlijken, met name via kaartsgewijze uitdrukkingen².

In het kader van deze reglementaire bepalingen heeft de Stad Brussel een nieuw gemeentelijk plan voor duurzame ontwikkeling opgesteld. Dit plan wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek, overeenkomstig artikel 34 van het BWRO en is voor advies aan Brupartners voorgelegd.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Omvang van het project en Termijn van overleg

Brupartners staat positief tegenover het geleverde werk en de kwaliteit ervan. Hij vindt het evenwel spijtig dat dit werk aan het einde van de mandaatperiode wordt voorgelegd en dat het voorgestelde plan bijgevolg voor zijn uitvoering zal afhangen van de nieuwe gemeentelijke meerderheid die na de volgende verkiezingen zal worden gevormd.

Brupartners betreurt dat hij niet meer tijd heeft gehad om de voorgelegde documenten te onderzoeken. Hij begrijpt dat de door het BWRO voorziene termijn beperkt is maar door de voorlegging van het plan tijdens de vakantieperiode was er niet genoeg tijd om een grondige analyse van het dossier te verrichten. **Brupartners** zal zich dan ook beperken tot enkele specifieke opmerkingen.

1.2 Coherentie met de gewestelijke instrumenten

Brupartners dringt erop aan dat het plan de nodige coherentie zou vertonen met de gewestelijke initiatieven en andere bestaande plannen. Zo moet men bijvoorbeeld waken over de coherentie met plannen zoals het Lucht-Klimaat-Energieplan en met het plan Good Move.

Brupartners verwijst eveneens naar de strategie Renolution. Deze voorziet dat tegen 2050 voor alle Brusselse woningen een gemiddelde energieprestatie van 100 kW/m³/jaar zal worden verwezenlijkt.

¹ Art. 32 van het BWRO.

² Art. 32 van het BWRO.

Welnu, in dit kader lijkt de doelstelling in het GemPDO om het EPB-resultaat van 100% van de sociale woningen met een EPB F of G tegen 2030 met een enkel niveau te verbeteren niet erg ambitieus.

1.3 Link met de andere gemeenten

Brupartners vraagt om zo snel mogelijk in overleg met de andere gemeenten te handelen. De Stad Brussel onderhoudt namelijk banden met een aantal gemeenten en het is belangrijk om ervoor te zorgen dat de maatregelen, die in het plan worden genomen, deze interacties bevorderen. Hij merkt op dat de andere gemeenten worden uitgenodigd om deel te nemen aan het openbaar onderzoek en vraagt hen uit om met de gemaakte opmerkingen rekening te houden.

1.4 Methode

Over het algemeen vindt **Brupartners** het plan groots en ambitieus, maar de doelstellingen zijn nogal vaag. **Brupartners** vraagt zich af hoe de streefcijfers zijn bepaald en welke van de huidige cijfers moeten worden verbeterd. We moeten de uitgangscijfers kennen om de beoogde verbeteringen te kunnen beoordelen.

Brupartners verwelkomt het feit dat de bevoegde besturen specifiek worden genoemd voor de verwezenlijking van de doelstellingen waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

Brupartners dringt aan op meer nauwkeurigheid wat betreft de termijnen en de uitvoering van specifieke maatregelen. Bovendien blijft het "+++"-systeem dat in het plan wordt gebruikt nogal vaag.

Tot slot zouden de begrotingsramingen waar mogelijk nauwkeuriger moeten zijn.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Parkings

Brupartners neemt akte van de wil om het aantal parkeerplaatsen te beperken. **Brupartners** wijst erop dat een dergelijke beperking gepaard moet gaan met voldoende openbaar vervoer op de overwogen locaties. **Brupartners** haalt met name het voorbeeld van de Heizelvlakte in het noorden van Brussel aan waar nu een P+R is gevestigd met 100 parkeerplaatsen. **Brupartners** is van mening dat deze P+R te klein is om de stroom auto's uit het noorden van Brussel op te vangen en weggebruikers een solide alternatief te bieden, zodat ze overstappen op het openbaar vervoer. Bovendien voorziet het GemPDO niet in verbeteringen in de Kanaalzone, waar het aanbod aan openbaar vervoer veel te zwak is. Deze zone, gelegen rond en achter de Haven van Brussel, is ook moeilijk toegankelijk na de heraanleg van de toegangsweg tot de A12. In het algemeen vraagt **Brupartners** om de toegankelijkheid van deze werkgelegenheidszone te garanderen.

Meer in het algemeen dringt **Brupartners** erop aan dat de eventuele vermindering van het aantal parkeerplaatsen "op straat" met name zou worden gecompenseerd door een parkeeraanbod "buiten de straat", door leveringszones en door belangrijke investeringen in vervoeralternatieven.

2.2 Woongelegenhed

Brupartners maakt zich zorgen over de problematiek van de illegale Airbnb en de risico's van een uitbreiding van het toerisme in het centrum, en vraagt zich af wat er in dit opzicht is voorzien. **Brupartners** vraagt aan de Stad Brussel om te waken over een stadscentrum dat een toeristisch, economisch en cultureel dynamisch centrum is dat werkgelegenheid creëert, maar vooral een centrum dat aangepast is aan de bewoners, zowel op het vlak van huisvesting als collectieve voorzieningen.

De stijgende huurprijzen in bepaalde wijken, de impact van het over-toerisme op de bewoners van het stadscentrum en het gedwongen vertrek van de minstbedeelden naar de rand van de stad of buiten het Gewest zijn thema's die duidelijk naar voren komen in de diagnose van het plan. **Brupartners** betreurt het dat deze kwesties niet het onderwerp zijn van een multidimensionale analyse in het plan en de bijbehorende acties.

Brupartners verwijst hier ook naar het gebrek aan sociale woningen in Brussel en de gewestelijke doelstelling van 15% sociale woningen per gemeente. De doelstelling van het plan om 900 extra sociale woningen te creëren is ambitieus, maar zou nog ambitieuzer kunnen zijn gezien de leegstand in het Brusselse vastgoedbestand en de vele leegstaande kantoorruimten. Huisvesting blijft een groot probleem voor de Brusselaars. De Brusselaars moeten sociale woningen met een degelijke EPB kunnen betrekken, en dit tegen aanvaardbare huurprijzen.

2.3 Mobiliteit

Brupartners moedigt lokale overheden aan om zoveel mogelijk de nadruk te leggen op multimodaliteit, verbeterde infrastructuur en samenwerking met bedrijven van openbaar vervoer. Het is belangrijk om rekening te houden met de mobiliteitsarmoede en het belang van overleg bij het inrichten van haltes van het openbaar vervoer. Het is ook nodig om een veiligere infrastructuur te verwezenlijken voor zachte mobiliteitsgebruikers, veiligere metrostations en treinstations te ontwikkelen, fietsenstallingen en veiligere fietspaden in te richten (aparte rijstroken, een betere verlichting, het fatsoenlijk onderhoud van (fiets)wegen). **Brupartners** vraagt ook grotere inspanningen voor geïntegreerd openbaar vervoer door de invoering van sociale tarieven voor de Brupass XL (voor zover de Stad Brussel invloed kan uitoefenen op een dergelijke beslissing) en nodigt uit tot het bevorderen van het autodelen.

2.4 Digitale breuk

Brupartners wijst erop dat het belangrijk is dat de Stad rekening houdt met de digitale kloof in het kader van haar dienstverlening aan de burgers. In de mate van het mogelijke moet de Stad Brusselaars bereiken die niet over computerapparatuur beschikken of niet over de nodige vaardigheden om ermee om te gaan. Voor elke dienst moet een fysiek alternatief voorzien worden. Ook het gebruik van de telefoon om burgers te informeren moet een prioriteit zijn. Websites moeten toegankelijk en gebruiksvriendelijk zijn, en de online aangeboden dienst moet op de website net zo goed zijn als op de mobiele versie (applicatie en webpagina). Veel Brusselaars bezitten namelijk geen computer maar een telefoon.

2.5 Inclusieve stad

Brupartners is van oordeel dat de ambities voor een inclusieve stad sterker kunnen. De Stad is een ruimte waarin alle bewoners moeten kunnen participeren.

Alle openbare ruimten moeten toegankelijk zijn voor personen met een beperkte mobiliteit en voor mensen met kinderwagens, winkelwagentjes, enz. Er moet rekening worden gehouden met zachte mobiliteit, terwijl er alternatieven blijven bestaan voor personen die er geen gebruik van kunnen maken (bijvoorbeeld parkeerplaatsen voor personen met een beperkte mobiliteit, zelfs in zones met weinig verkeer).

Er moeten meer openbare voorzieningen komen om de wijk voor iedereen bruikbaar te maken: concreet betekent dit meer openbare toiletten (rekening houdend met het genderaspect en de personen met een beperkte mobiliteit), waterfonteinen, aangepaste verlichting (om het gevoel van veiligheid te verhogen) en voldoende buurtcomités en buurtwachten om de betrokkenheid, participatie en veiligheid van de bewoners te garanderen.

2.6 Ontoereikende ontwikkeling van bepaalde zones

Brupartners betreurt de zwakte van het project voor bepaalde wijken. Denken we bijvoorbeeld aan de wijk van de musea die aan de rand van de Europese wijk ligt, maar eveneens aan de Heizelvlakte.

2.7 Rol van de ondernemingen

Brupartners betreurt dat de rol van de ondernemingen niet meer aan bod komt in het voorgelegde plan.

*
* *
*